

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

De komst van Christus tot Zijn volk

“Zijn uitgang is bereid als de dageraad.”

Hosea 6: 3b

De profeet Hosea leefde ten tijde van Jerobeam II, die regeerde over het tienstammenrijk van 783 tot 742! Een periode van uiterlijke bloei, dat wel, maar tegelijk toch ook een periode van diep verval, op allerlei gebied, zowel godsdienstig als zedelijk. *“Maar vloeken en liegen en doodslaan en stelen en overspel; zij breken door, en bloedschulden raken aan bloedschulden”*, zo lezen we in hoofdstuk 4 vers 2.

Welnu, Hosea werd gezonden tot het tienstammenrijk, ook wel Efraïm genoemd. Voorwaar geen gemakkelijke opdracht! Hij stelt hen in alle getrouwheid hun zonden voor ogen en de komende oordelen Gods!

En dan gebeurt er een ontzettend wonder: Nu gedenkt de HEERE aan Zijn verbond. Uit vrije genade, die eeuwig Hem bewoog! En als vrucht daarvan komt er een hardnekkig, goddeloos volk in de schuld. En dan mag Hosea door Gods Geest verlicht, klanken horen waar hij zo innerlijk mee verblijd is en zo hartelijk op gehoopt had.

En daar hoort hij een schuldig, verslagen volk uitroepen: *“Komt en laat ons wederkeren tot de HEERE, want Hij heeft verscheurd en Hij zal ons genezen; Hij heeft geslagen en Hij zal ons verbinden.”* We lezen hier enkele zeer opmerkelijke dingen.

Allereerst, lezer, is hier een volk aan het woord, dat ontdekt werd aan de

diepe breuk en scheiding tussen de HEERE en hun ziel! Anders kan er immers van geen opwekking sprake zijn om weder te keren. De breuk wordt doorleefd. Hebt u daar ook kennis aan? Hemels onderwijs is daartoe nodig! In de tweede plaats: Zij vallen de HEERE toe en krijgen een welgevallen in de straffen hunner ongerechtigheden. En achter alle kastijdingen en tegenspoeden en slagen ziet hun oog de slaande hand Gods. *Hij heeft verscheurd en Hij heeft geslagen! Hij!* En zij mogen daaronder bukken. Het is verdiend. Wat is dat groot, lezer, als we daar iets van krijgen in te leven! De Heere schenke het ons. En in de derde plaats: dat in zichzelf verloren, schuldige volk, dat onder de slaande hand Gods mag bukken en buigen, en dat de Heere geen onrecht kan toeschrijven, komt niet in de wanhoop om. O, nee. In al hun schuldverslagenheid en verbrokenheid des harten ligt toch op de bodem van hun ziel: Hoop op God, sla't oog naar boven! De Heere houdt ze vast! Met de éne hand Gods worden ze verbroken en verbrijzeld en met de andere hand Gods vastgehouden en ondersteund. *Hij zal ons genezen. En: Hij zal ons verbinden!* En hoe dat dan gaat? In welke weg? Wel, we lezen: *“Zijn uitgang is bereid als de dageraad!”*

Als de Heere tot Zijn volk komt, die God, naar Wie ze zeer begerig en

uitziend zijn gemaakt, ach, daarvan lezen we: Zijn uitgang, Zijn openbaring, Zijn verschijning, Zijn komst tot de gebrokenen van hart en de verslagenen van geest en die in de duisternis des doods gezeten zijn, is *bereid!* Staat vast. Is zeker! Zo min de hemel ooit uit hare stand zal wijken. Zo vast staat het dat, indien Hij vertoeft, soms jaren. Hij zal gewisselijk komen en niet achterblijven! Door al Zijn deugden aangespoord! Laat grote God, om een gehate rover, dat om eigen schuld in de banden en in de duisternis geraakte volk, toch niet eeuwig in't verdriet. Maar ze kunnen het meestal beter voor een ander bekijken dan voor zichzelf. En toch: Zijn uitgang is bereid! Staat niet alleen vast, maar is ook klaargemaakt. Als een maaltijd waar niets meer aan toegevoegd hoeft te worden. Als Christus Zich openbaart neemt Hij alles mee! Dan kan, mag en hoeft er van de mens niets meer bij! Niets! Wat een genade! En weet u hoe Hij komt? *Als de dageraad!* Kunt u de zonsopkomst tegenhouden? Kunnen alle machtigen der aarde met alle mogelijke technieken het verhinderen dat de

Inhoud

Meditatie: De komst van Christus tot Zijn volk	1
De witte bladzijde (2)	3
Commentaar: Gruwelijk	3
Uit het leven van ds. Daniël Bakker (slot)	5
Van Overzee:	
Een overblijfsel gelaten	5
Kerknieuws	8
Berichten	8
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

*****
Administratie en betalingen van
abbonementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

*****
Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

*****
Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****
Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

*****
Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

zon opkomt? Zomin kan nu de hel en de satan en de wereld en de zonde verhinderen dat *op Zijn tijd*, na een bange nacht van strijd en zorgen en uitzien en verloren gaan, tóch de Zon des Heils komt aan de kimme staan. Wat een wonder, als in de nacht van mijn verlorenheid, die eerste stralen van de nieuwe dag zich aankondigen! Die ontsluitingen in het Evangelie. Want zo gaat het wel! Als de dageraad! En zo min als het in de natuur het ene ogenblik middernacht is en het volgende ogenblik de zon in volle kracht aan de hemel staat, zo'n geschiedt dit in het genadeleven. Wat krijgt door het verlichtende en verwarmende zonlicht alles een andere gloed en glans. Wat moet de duisternis en de kilte dan wijken. En hoe anders wordt het in de bange ziel, als ervaren wordt dat de Heere van haar afweet, en dat de zaligheid in een Ander ligt. Wat een dageraad als door Gods Geest meer en meer geleerd mag worden van die gezegende Middelaar. Als het duister wijkt. Omdat de Zonne der gerechtigheid borgtochtelijk in het duister is afgedaald. Hij geslagen, opdat er genezing zij onder Zijn

vleugelen. Hij verscheurd, opdat zij op grond van recht balsem zou kunnen gieten in de wonden van een verslagen hart! Kent u persoonlijk deze dageraad? Deze Christus, waarvan we lezen in Hooglied 6: "Wie is zij, Die er uitziet als de dageraad?" En waar David op zijn sterfbed van getuigt: "Hij zal zijn gelijk het licht des morgens, wanneer de zon opgaat, des morgens zonder wolken, wanneer van de glans na de regen de grasscheutjes uit de aarde voortkomen!"

Zeker, er zullen nog vele nachten volgen, maar voor Gods volk breekt toch een keer de eeuwige dageraad aan. En aldaar zal geen nacht zijn. Of, blijven we vreemdeling van onze schuld en verlorenheid? Van de duisternis van onze doodstaat? En van een geopenbaarde Christus? Hoe ontzettend, om dan bij 't sterven in een eeuwige nacht onder te gaan! En dan om eigen schuld! Smeekt dan nu nog om ontdekking, om waarheid, om licht, om genade, om Christus! Wie weet, Hij mocht Zich wenden!

Hardinxveld-Giessendam,

ds. W.J. Karels

De witte bladzijde

(2)

Een vergeten droom

De machtigste man van de wereld in de eerste helft van de zesde eeuw voor Christus: dat was hij. Maar dat zou men niet zeggen! Hij was danig van streek. Hij had gedroomd, en wel zó, dat zijn 'geest werd verslagen en zijn slaap in hem werd gebroken.' Nebukadnezar, de heerser van het nieuw-Babylonische rijk, was ontsteld. En hij nam het zijn 'droomdeskundigen' zeer kwalijk, dat zij hem niet eens konden vertellen wát hij eigenlijk had gedroomd. Die zaak was hem namelijk ontgaan. Maar dat moest voor hen toch maar een kleinigheid zijn? Hevig geïrriteerd over zoveel onbekwaamheid, dreigde hij hen in stukken te laten houwen en hun huizen tot een drekhoop te laten maken (Daniël 2:5). Dan komt bij de bange mannen het hoge woord eruit: 'Er is geen mens op de aardbodem, die des konings woord zou kunnen te

kennen geven... want de zaak die de koning begeert, is te zwaar; en er is niemand anders die dezelve voor de koning te kennen kan geven, dan de goden, welker woning bij het vlees niet is...'. Daar staan ze dan, die knappe mannen. We moeten goed bedenken dat deze geschiedenis behoort tot de Godsopenbaring. De Heere zoekt in alles Zijn eigen eer. Om die eer gaat het en om die eer gaat het alleen!

De koning is diep teleurgesteld in zijn knappe astrologen. In plaats echter dat dit hem tot inkeer brengt en bescheiden maakt, wordt hij razend van woede. Zijn wet gaat uit en de wijzen worden gedood. Weinig heeft het gescheeld, of ook Daniël en zijn metgezellen waren door 's konings razernij omgekomen. Daniël vraagt aan de koning een korte tijd uitstel. Het wordt hem vergund. Dan zoekt hij met zijn vrienden het aangezicht des Heeren. En we weten het: de God Die

verborgenheden openbaart (zó zal Daniël Hem tegenover de koning noemen!), maakt aan Daniël niet alleen de droom bekend, maar ook de betekenis ervan! Met nadruk vermeldt de profeet dat de droom van Nebukadnezar betrekking heeft op wat er geschieden zal in het laatste der dagen. Met andere woorden: de droom betreft een veel ruimere periode dan die waarin de koning en de profeet leefden. Uiteindelijk zal de droom uitlopen op het 'Koninkrijk, dat in der eeuwigheid niet zal verstoord worden': het Koninkrijk Gods, zoals zich dat in de komst en de arbeid van Christus zal openbaren.

Het droombeeld

Het grootste deel van Nebukadnezars droom betreft echter toch de 'witte bladzijde' waarover we het nu hebben. De koning had in zijn droom een groot beeld gezien, waarvan het hoofd gemaakt was van goed goud, de borst en de armen van zilver, de buik en de dijnen van koper, de schenkels (onderbenen) van ijzer en de voeten eensdeels van ijzer en eensdeels van leem. Het is opmerkelijk dat Daniël bij de uitlegging van de droom geen concrete koninkrijken noemt, behalve dan dit éne woord, dat ongetwijfeld diepe indruk op de koning zal hebben gemaakt: 'Gij, o koning... gij zijt dat gouden hoofd!' Maar als het gaat over de zilveren borst en armen, spreekt Daniël alleen van een 'ander koninkrijk, lager dan het uwe'. Het koninkrijk van koper zal 'heersen over de gehele aarde'. Het vierde koninkrijk zal 'hard zijn gelijk ijzer'. Tenslotte spreekt de profeet van een 'gedeeld koninkrijk', dat 'ten dele hard zal zijn en ten dele broos'.

Hetzelfde en toch anders

Nu is er in het boek Daniël iets heel treffends. De profeet heeft deze droom van koning Nebukadnezar *zelf jaren later óók gedroomd!* In Daniël 7 kunnen we dat lezen. Alleen: hij droomt wel dezelfde dingen, maar *hij droomt ze geheel anders!* Waar de ongelovige heiden Nebukadnezar de toekomst van de wereldrijken zag als een beeld van schitterend edelmetaal, waarvan hij zélf ook nog eens het prachtige hoofd was, daar ziet de 'zeer gewenste man' Daniël, het kind des Heeren, dezelfde dingen volkomen anders. Hij ziet een grote zee. En op die grote zee braken de vier winden des hemels voort. Het stormt!

Maar het is geen wester- of zuiderstorm, nee, het stormt uit alle vier windrichtingen tegelijk! Wat deze wondere storm voor uitwerking op die grote zee moet hebben gehad, laat zich raden: het werd een kolkende, woeste massa. En dan ziet Daniël nagenoeg dezelfde koninkrijken als Nebukadnezar, maar hij ziet ze als vier verschrikkelijke monsters die uit de zee opkomen. Dit is heel treffend. Gods kind neemt dezelfde dingen waar als een ongelovig mens. Hij leest ze in de krant, hij ziet ze om zich heen. Maar waar Nebukadnezar glans en schittering ziet, daar ziet Daniël chaos en monsters. De heidense koning en de godvrezende profeet zien beiden de werkelijkheid... maar ze zien haar zo geheel anders.

Daniël ziet in zijn droom dus monsters. Hij ziet een leeuw met arendsvleugelen, een beer met drie ribben in zijn muil, een luipaard met vier koppen en vier vleugels op zijn rug, en tenslotte een 'schrikkelijk en gruwelijk' dier met grote ijzeren tanden. Dat laatste dier heeft iets van een beest en het heeft iets van een mens. Het is een menselijk beest of een beestachtig mens. Het intrigeert de profeet zozeer dat hij er zelf van zegt: 'Toen wenste ik naar de waarheid van het vierde dier, hetwelk verscheiden was van al de andere...' (Daniël 7:19). Er is in dat beest iets van de antichrist!

Een kuip vol mensenbloed

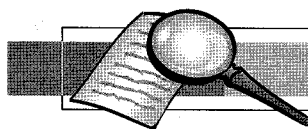
De profeet krijgt in zijn droom niet te horen welke rijken met deze vier monsters precies worden bedoeld. Dat er evenwel een treffende overeenkomst bestaat tussen de verschillende dieren en de verschillende onderdelen van het beeld in Nebukadnezars droom, is wel duidelijk. We gaan maar eens bij

onze kanttekenaars te rade. Daniël 7 heeft – evenals trouwens het gehele tweede deel van het boek – een grote hoeveelheid uitvoerige kanttekeningen, waarin een schat van historisch materiaal is te vinden, juist ook over de periode die wij aanduiden met de 'witte bladzijde'. Onder de leeuw met de arendsvleugelen zien zij 'de moed, dapperheid en roofgierigheid der Babylonische monarchen afgebeeld, inzonderheid van Nebukadnezar'. Het gouden hoofd van het beeld dus! De beer met de ribben in zijn muil is volgens de Statenvertalers het rijk van de Perzen, 'omdat zij wreed, woest, wild, gruwzaam en verschrikkelijk waren'. Heel treffend is kanttekening 27, die gaat over koning Kores. Over het algemeen staat deze man bij ons wel goed bekend. Noemt de profeet Jesaja hem niet Gods gezalfde? Was hij het niet die in het jaar 539 het volk van de Joden verlof verleende om terug te keren uit de ballingschap? Dat is waar, maar dat alles neemt niet weg dat Kores een wreed man is geweest. Hij heeft Gods raad gediend en mag als zodanig Gods gezalfde heten, maar als mens was hij een bruu. In de genoemde kanttekening wordt uit buitenbijbelse bronnen geciteerd en verteld dat Thomyris, de koningin van de Scyten (een nomadenstam in het noorden van Iran) degene geweest is die Kores heeft verslagen. Deze vrouw heeft toen Kores' hoofd afgehakt en in een kuip vol met mensenbloed geduwd, waarbij zij riep: 'Verzadig u nu met bloed, waar gij zozeer naar gedorst hebt!' Dit moet gebeurd zijn in het jaar 529.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel,

ds. A. Moerkerken

Commentaar

Gruwelijk

Het debat over abortus staat weer op scherp. Helaas weigert een kamermeerderheid er in de Tweede Kamer over te spreken, terwijl daar alle aanleiding toe is. De wettelijk vastgelegde grens van 24 weken waarbij

abortus mag worden toegepast, staat ter discussie. De Britse medicus prof. dr. Stuart Campbell heeft met behulp van geavanceerde echoapparatuur ontdekt dat een vrucht van twaalf weken allerlei goed gecoördi-

neerde bewegingen maakt en bijvoorbeeld de armen en de benen strekt. Dat duidt erop dat de hersenen en het zenuwstelsel op dat moment al in een ver ontwikkeld stadium zijn. Terwijl in medische handboeken staat dat de ogen pas opengaan als de vrucht 26 weken oud is, heeft Campbell vastgesteld dat dit al na 18 weken gebeurt. Al enkele tientallen jaren geleden is wetenschappelijk vastgesteld dat een vrucht van 12 weken al pijnprikkels probeert te ontlopen door terugtrekkende bewegingen te maken. En wanneer een foetus van drie maanden merkt dat een abortustang de baarmoeder binnenkomt, trekt hij zich zo ver mogelijk terug om te kunnen overleven. De Amerikaanse aborteur dr. Bernard Nathanson vond daarin reden om zijn praktijk te sluiten en zich te voegen in de gelederen van de pro-lifebeweging. De overduidelijke foto's van dr. Campbell zouden iedereen wel moeten overtuigen dat de grens op zijn minst bij twaalf weken moet worden getrokken. Dat zou al veel mensenlevens sparen. Dan zullen nog wel veel ongeboven levens in de afvalbakken van het ziekenhuis verdwijnen, maar elk mensenleven telt. De overtuiging dat de grens bij twaalf weken zou moeten liggen wordt echter niet gedeeld door de voorstanders van abortus. Ik denk dat W.B. Kranendonk het in het *Reformatorisch Dagblad* van 14 augustus 2004 terecht inschatte, dat ook nu weer de feiten worden genegeerd en de beelden worden betiteld als niet-objectieve voorlichting van de pro-lifebeweging.

Hoe kan men het doen!?

Jaarlijks worden in Nederland 24.500 abortussen verricht. Het grootste deel van alle zwangerschapsafbrekingen in Nederland heeft plaats voor de negende week (87,2 %). Dat betekent dat 3038 ongeboven kinderen van tien à elf weken worden gedood. Daarvan zijn er 1839 twaalf of meer weken oud. Als we dan weten hoe abortussen worden uitgevoerd, dan vraag je je af: hoe kan men het doen? Voor een abortus provocatus tot twaalf weken wordt de techniek gebruikt waarbij een zuigbuis door de opgerekte baarmoederhals wordt ingebracht en eerst het vruchtwater wordt afgezogen. Daarna volgen het vruchtzakje

en de foetus inclusief de vliezen uit de baarmoeder. Bij zwangerschappen ouder dan elf weken is zuigcurrtage niet meer mogelijk. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de methode van Fink, waarbij met een speciale tang kleine delen van de foetus naar buiten worden gebracht. Als de zwangerschap nog meer gevorderd is, wordt het steeds moeilijker om alle lichaamsdelen van het kind door de baarmoederhals te kunnen krijgen. Dat mag alleen gebeuren door artsen met een ervaring van ten minste tien jaar. Bij latere zwangerschapsafbreking zijn de beenderen van de schedel en het bekken zo hard dat ze verbrijzeld moeten worden. Het bekken en de schedelbeenderen zijn dan zo hard als glasscheren en kunnen bij het verwijderen gevaarlijke verwondingen aan de baarmoederhals veroorzaken.

Hoe kan men het doen? Een hulpeloos levend wezen, dat zich bij het naderen van de abortustang terugtrekt, verbrijzelen en afvoeren. Gruwelijk, als je er aan denkt. Gruwelijk, als je bedenkt dat slechts in een beperkt aantal gevallen abortus wordt uitgevoerd omdat het leven van de moeder op het spel staat. Hoe kan men het toelaten dat dit gebeurt? Ik spreek nu niet over de nood van meisjes die ongewenst zwanger worden. Die nood kan groot zijn en zij hebben hulp nodig, die gelukkig geboden wordt door de VBOK. Maar hoe kan een mens met een ander mens zo handelen? Hoe kan men de feiten zo willens en wetens negeren? Onbegrijpelijk! Tenzij men het ongeboven leven beschouwt als hooguit een verzameling cellen, dat men nog geen leven kan noemen. Zoals de abortusarts dr. Florian Willems, die pas van leven spreekt als een foetus kan denken. En dat is pas rond de dertig weken, zo meent hij. Maar hoe weet hij dat? Kan hij in de hersenen van een ongeboven vrucht kijken? Waarom trekt dan een foetus zich terug als de tang van de aborteur hem nadert? Is er dan helemaal geen respect meer voor het leven? Zou dan niet alles gedaan moeten worden om kinderen die voor de 24^e week geboren worden een adequate zorg te geven, zodat ze een kans maken in leven te blijven? Dat kan. De docent kindergeneeskunde in Leiden en Los Angeles (VS) spreekt over in de VS geaborteerde kinderen van 22 weken, die

hij de kliniek levend ziet binnenkomen en die na een goede medische behandeling de kliniek gezond verlaten.

Hoe komt het toch?

Hoe komt het toch dat men zulke wrede handelingen zonder schroom uitvoert? Zonder schroom, dat ook weer niet helemaal, want zij die deze ingrepen doen bij foetussen van 19 tot 22 weken, moeten een ervaring hebben van ten minste tien jaar. En dat is niet alleen nodig om de ingreep technisch goed te kunnen uitvoeren, maar ook vanwege het emotionele aspect. Met iedere verdere zwangerschapsweek nemen de moeilijkheden toe en wordt de operateur meer op de proef gesteld.

Protestantse ethici van vroeger spraken zich onomwonden uit tegen abortus. Zij schroomden niet van 'moord' te spreken. Uitgaande van het beginsel dat er sprake is van menselijk leven vanaf de conceptie, werd elke ingreep die aan dit leven een einde moest maken, veroordeeld, tenzij het leven van de moeder op het spel stond. Nu, anno 2004, denken protestantse ethici er anders over. Hoe komt dat toch? De omslag is gekomen in de zeventiger jaren van de voorgaande eeuw. E.L. Smelik zegt in 1967: "De opzettelijke verstoring der zwangerschap is, ethisch gesproken, met moord gelijk te stellen. Het behoort tot de gevaarlijkste vorm van zedenbederf." De opvatting van Smelik past in de gedachte van Tertullianus: "Homo est qui est futurus" (Wat een mens gaat worden, is reeds een mens).

Die omslag heeft alles te maken met de secularisatie en met het beroep op zelfbeschikking van de mens. De mens, die zich niet meer wil onderwerpen aan de normen van Gods Woord, wil zelf bepalen wat goed voor hem is. Hoe dit zogenaamde recht op zelfbeschikking uitpakt ten opzichte van het ongeboven leven zien we op een pijnlijke en wrange wijze in de in ons land gelegaliseerde abortuspraktijk. Deze omslag, die zich slechts in enkele jaren heeft voltrokken, wordt in alle ernst en verschrikkelijkheid gemanifesteerd in het naast elkaar stellen van een tweetal uitspraken van de bekende prof. H.M. Kuitert. In 1965 schreef hij: "De heersende moraal moet (...) abortus uitsluiten (...) Volgens het christelijk geloof is het leven een

geschenk. Ik ken geen beter argument om argeloos en geraffineerd doden tegen te gaan. Wat God ons gunt zullen wij elkaar niet afnemen." Slechts vier jaar later lezen we van hem: "Als een vrouw absoluut geen kind meer wil, dan heeft ze het absolute recht om die abortus aan te vragen. Ik kan er gewoon kwaad om worden als een maatschappij dat tegenhoudt."

Een veilig toevluchtsoord

Het medisch beroep moet gericht zijn op genezen, helen en verlossen. De arts die aborteert is aan zijn medisch beroep ontrouw geworden door zich als handlanger van de dood beschikbaar te stellen. Voor de wet van een gesecculariseerd land als Nederland moge dan abortus provocatus gelegaliseerd zijn, maar in het licht van het zesde gebod, zo zeggen we dr. J. Douma na, is hij een moordenaar. Een moordenaar die, zeker bij een wat verder gevorderde zwangerschap, er niet voor terugdeinst om het ongeboren leven in de moederschoot eerst te verbrijzelen en daarna te verwijderen. Gruwelijk! Ik heb er geen ander woord voor.

Calvijn gebruikt de aanduiding gruwelijk ook. "De vrucht in de moederschoot besloten, is reeds een mens. En als het een onwaardiger bezigheid is een mens in z'n eigen huis te doden dan op het veld, omdat

voor ieder z'n eigen huis het veiligste toevluchtsoord is, hoeveel gruwelijker moet het dan gevonden worden dat een vrucht, die het levenslicht nog niet gezien heeft, in de moederschoot gedood wordt?"

Wat zijn we in ons land ver afgedwaald van het eenvoudige getuigenis van Gods Woord. Het ongeboren leven verdient als menselijk leven bescherming. Job spreekt in hoofdstuk 31:15 over God, Die hem in de buik maakte. Zegt de Heere niet van Jeremia: "Eer Ik u in moeders buik formeerde, heb Ik u gekend"? De Heere formeerde Jeremia in de buik van zijn moeder als een borduursel (zie Psalm 139:15). Als een borduursel! En dan wel een bewegend borduursel. Prof. Campbell heeft waargenomen dat met twaalf weken de zich ontwikkelende mensjes door de baarmoeder springen. Ze maken stapbewegingen op dezelfde manier als pasgeborenen die met hun voetjes de tafel raken. Hij zag een foetus van twaalf weken die zijn knietjes vasthoudt met de handjes. "Prachtig om naar te kijken. Wonderful", zegt hij. Een borduursel. Door God geschapen. Gruwelijk om dat te vernietigen. Hoelang zal de Heere dit gruwelijke gebeuren nog toelaten?

Capelle aan den IJssel,

ds. W. Silfhout

Hij preekte dus veel. Veelal in schuren, die niet zo gemakkelijk te bespreken waren. Gelukkig had ds. Bakker een flinke stem, zodat hij in de grootste schuren en gebouwen tot in alle hoeken goed te verstaan was. In de eerste tijd van zijn bediening sprak hij 'ongemeen rad'. Toen hij ouder werd, deed hij het wat rustiger aan, maar ook toen nog sprak hij betrekkelijk vlug. Zijn preken duurden nooit zo heel lang. Hij preekte ook zakelijk: hij was sober in zijn woorden. Hij dwaalde niet langdurig van de tekst af. Hij hield er ook niet van de hoorders op het gemoed te werken en stelde dan ook opgewonden reacties van de luisteraars bepaald niet op prijs.

Overigens hebben we geen prekenbundels van ds. Bakker, waardoor zijn preken aan een nadere analyse onderworpen zouden kunnen worden. Slechts één preek hebben we van hem, alsmede een toespraak. Die leggen er wel getuigenis van af dat zijn prediking indringend en waarschuwend was. Soms bracht hij het woord onder vele bestrijdingen. Tijdens een preek vertelde ds. J. Fraanje daarvan eens: 'Ik heb eens van ds. Bakker gehoord, die had eens op de preekstoel gestaan en daar maakte de duivel hem wijs dat hij er niks van gemaakt had. Maar daar kreeg die oude man de toevlucht tot God te nemen en werd hij bekrachtigd onder aan de preekstoel uit dat versje van Psalm 140: Gij zijt o Heere mijn God alleen. En wat ging hij toen doen? Wel, hij heeft onder aan de preekstoel nog een preek gedaan. Hij zag weer zoveel in God en in Zijn deugden, dat de duivel wijken moest, want als de Heere aan de spits treedt, moet de duivel er van door!'

Sterven

Ook aan het leven van Daniël Bakker kwam een einde. Daarvan begon men al iets op te merken op de Pinksterdag van 1885. Toen diende hij de gemeente van Nieuw-Beijerland, maar vatte kou. Spoedig kreeg hij er koorts bij. Hij besloot toen zo veel mogelijk in 's-Gravenpolder te blijven. Met een verzwakt lichaam preekte hij daar nog regelmatig. Volgens zijn ouderling L. Hubregtse heeft Bakker de laatste twee zondagen nog gesproken over Psalm 37:39-40 en over Psalm 106 vers 4 en 5: 'Gedenk mijner, o HEERE, naar het welbehagen tot Uw volk, bezoek mij met Uw heil.

Uit het leven van ds. Daniël Bakker

(slot)

Als predikant

We gaan aan de breuk tussen Bakker en Van Dijke maar voorbij. Als u daarover en over andere zaken meer wilt lezen, kunt u terecht bij het in 1985 uitgegeven boek over Daniël Bakker van drs. H. Florijn. Op deze plaats echter nog enkele opmerkingen over Bakker als prediker. Hij moet daarin zeer trouw en ijverig geweest zijn. Slechts zelden heeft hij een dienst af moeten zeggen, hoewel hij niet zo'n voortreffelijke gezondheid had. Bovendien moest hij veel reizen met allerlei vervoermiddelen te water en te land en daarbij vielen soms lange wachttijden. Dat was al met al niet zo bevorderlijk voor zijn

gezondheid. Bakker had regelmatig last van reumatische aandoeningen en daarnaast 'zenuwpijnen en koorts'. Hij voelde zich dan niet in staat om voor te gaan. Maar als hij dan de mensen naar de kerk zag komen, 'kreeg hij doorgaans zulk een aandrang in zijn gemoed dat hij tot den voorlezer zei: Ga maar vast naar de kerk of schuur, dan zal ik zien of ik komen kan'. In de meeste gevallen kwam hij dan ook en krom van de pijn beklom hij de preekstoel. Maar als hij sprak, merkte men weinig meer van hem en werden zijn kwalen als het ware tijdelijk weggenomen. Was de preek evenwel weer afgelopen, dan was hij volkomen uitgeput en viel hij direct op bed.

Opdat ik aanschouwe het goede Uwer uitverkorenen; opdat ik mij verblijde met de blijdschap Uws volks; opdat ik mij beroeme met Uw erfdeel'. Vervolgens sprak hij nog over Zondag 38. Daarna zou hij de kansel niet meer opgaan.

Op zijn ziekbed waren er in het bijzonder twee zaken die hem bezighielden. Allereerst dacht hij veel over de toestand van Gods Kerk. Maar in de tweede plaats was hij ook zeer bezorgd over de armen, de wezen en de weduwen. Bovenal echter was het zijn begeerte om ontbonden te worden en met Christus te zijn. Hubregtse heeft van hem geschreven, dat tien dagen vòòr zijn sterven de Heere hem voorkwam met de woorden uit 2 Korinthe 5: 'Want wij weten dat, zo ons aardse huis dezès tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen'. Daniël Bakker moest nog veel pijn lijden, maar met Paulus mocht hij uitroepen: 'Dood, waar is uw prikkel; hel, waar is uw overwinning?' De dood kwam op 25 november 1885. Op die dag verslechterde zijn toestand zeer snel, tot de Heere hem thuishaalde om in de eeuwige heerlijkheid de Koning in Zijn schoonheid te bewonderen en te aanbidden.

De begrafenis vond plaats op maandag 30 november. Ongeveer 150 personen volgden de begrafenisstoet ondanks het gure weer. Behalve deze 150 was er nog een grote schare die de plechtigheid volgde. Nadat de kist op de begraafplaats van 's-Gravenpolder was neergelaten, sprak ouderling Hubregtse nog enige woorden en wenste toe dat de gedachtenis van deze rechtvaardige tot zegening zou zijn. De vrouw van Bakker (geboren op 7 september 1820) overleed op 13 juli 1901. De grafkelder van Daniël Bakker is nog steeds in 's-Gravenpolder te vinden. Maar ook 'De Palmboom' is nog te bezichtigen.

Slot

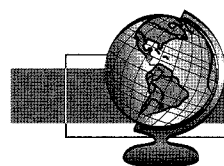
Na de dood van Bakker besloot men op een vergadering van 9 maart 1887 het kerkelijk verband der Bakkeriaanse gemeenten op te heffen. Reeds kort daarna besloot een minderheid zich toch weer te verenigen tot een kerkelijke formatie. Ze sierden zich met de naam van Nederduits Gereformeerde Gemeenten. Daartoe behoorden de gemeenten te Ach-

terberg, Axel, 's-Gravenpolder, 's-Gravenhage, Herkingen, Melissant, Nieuwerkerk (Zld), Oosterland, Oud-Beijerland en Terneuzen. In deze gemeenten oefenden Ruben en Hubregtse en vanaf 1909 Van der Garde. In 1945 kwam er een definitief einde aan de Nederduits Gereformeerde Gemeenten. Sommige sloten zich direct of na verloop van tijd aan bij de Oud-Gereformeerde Gemeenten, andere voegden zich bij de Gereformeerde Gemeenten. Al met al zijn de volgende gemeenten terechtgekomen bij de Gereformeerde Gemeenten: Herkingen (1922), Nieuwerkerk (1923), 's-Gravenpolder (1924, op een minderheid na), Kruiningen (1932), Nisse (1933) en Opheusden (1933). De Bakkeriaanse gemeenten vormen dus een zijspoor in het ontstaan van de Gereformeerde Gemeenten. Van de gemeenten van ds. Van Dijke zijn de meeste wel in 1907 uitgemond in de Gereformeerde Gemeenten. Als we hetgeen gebeurd is in de 19e eeuw overzien, blijft het een bijzonder feit, dat de jonge ds. G.H. Kersten de wijsheid en de kracht mocht ontvangen om de vele los van elkaar levende gemeenten (die zich over het algemeen in de praktijk van het kerkelijk leven niet al te veel aantrokken van het gereformeerd kerkrecht) bijeen te

krijgen en tot een nieuw kerkverband om te vormen. Daartoe behoorden dus op den duur ook enkele Bakkeriaanse gemeenten.

We willen aan het einde van dit korte overzicht van het leven en werk van Daan Bakker nog een paar woorden doorgeven van ouderling Hubregtse uit zijn brief over de ziekte en het overlijden van Bakker: 'De overledene was een man die veel invloed had. Hij was een bijzonder instrument in de hand des Heeren tot opbouw van Zijne kerk; die bijzonder naar het harte van Gods erfdeel en volk wist te spreken. Hij was begaafd met licht en wijsheid, om het kostelijke van het snoode uit te trekken. Hij was bedeed met den Geest des onderscheids en niet vreezende, voor wien ook, om het den rechtvaardigen aan te zeggen dat het hun wel zoude gaan, maar ook den goddeloozen dat het hun kwalijk zoude gaan. Daarom moest hij den haat, hoon en spot van velen, en voornamelijk van de Fari-zeeën en schriftgeleerden ondervinden. Maar, lichaam en ziel, ja alles veil hebbende voor Gods naam en zaak, zoo deinsde hij daar niet voor terug; maar was des te ernstiger, om den vollen raad Gods te verkondigen'.

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper

Van Overzee

Een overblijfsel gelaten

De zomer is weer bijna voorbij. Zo gaat het zovaak: als je ervoor staat, lijkt het heel wat, maar als het voorbij is, is het maar een moment geweest. Het is ook wel een drukke zomer geweest, een tijd van veel reizen. In augustus waren we voor een week in Norwich in Ontario voor de teachers conference (onderwijzersconferentie), die voorafgegaan werd door een vergadering van alle directeuren met de synodale onderwijscommissie. Het was goed en nuttig bij elkaar te zijn en we hopen dat onze leerkrachten de bekwaamheid en getrouwheid mogen ontvangen

die ze zo nodig hebben ook in het nieuwe schooljaar.

Hier vandaan gingen we naar New Jersey, waar we de laatste zondag dat Franklin Lakes vacant was, mochten voorgaan. Na ruim acht jaar vacant geweest te zijn, mochten ze weer een eigen predikant, ds. J. den Hoed, ontvangen. Op dinsdagavond werd hij bevestigd door de consulent, ds. H. den Hollander van Clifton, terwijl hij op woensdagavond zijn intrede mocht doen. Het was een blijde avond voor de gemeente, maar ook voor ons, nu onze broeder onze vorige gemeente

mag dienen.

Een week daarna reden we de andere kant op. Het was nu geen reis van twaalf uur naar het Oosten, maar van ruim twee uur naar het Westen, naar het vlakbij het grote Chicago gelegen kleine South Holland. Een paar dagen ervoor hadden we daar de laatste dienst in het 130 jaar oude kerkje gehouden. Nu mochten we een nieuw kerkgebouw in gebruik nemen. We hebben er in het verleden wel meer over geschreven. Als dit oude gebouwtje eens spreken kon en vertellen kon van strijd en aanvechtungen, maar ook van bemoediging en vertroosting die de Heere in het verleden in dat kleine kerkje gaf aan Zijn behoeftig volk!

Het is al weer meer dan 130 jaar geleden dat ds. Meinders aan deze gemeente verbonden werd als herder en leraar. Hij heeft soms onder veel strijd zijn ambtelijk werk daar moeten verrichten. Nadat hij met zijn gemeente de wat we nu noemen Christian Reformed Church had verlaten, zodat hij op zichzelf stond, werd zijn kudde steeds kleiner. Velen verlieten de gemeente en slooten zich weer aan bij het vorige kerkverband. Het maakte hem moedeloos en hij vroeg zich af of er nog wel iets zou overblijven van zijn kudde. De Heere had hem een godvrezende vrouw gegeven, die niet alleen een hulpe tegenover hem in het dagelijkse leven was, maar ook hartelijk meeleeft met de ambtsbediening van haar man. De nood bracht haar op de knieën. De Heere gaf haar een belofte. Dat is wel wat anders dan het zelf de zakken volstoppen met beloften, want dat brengt niet in de verootmoediging en geeft ook geen werkzaamheden aan de troon van Gods genade. De belofte was uit Ezechiël 6:8a: *Ik zal dan een overblijfsel laten...*

Na een gelukkig huwelijk van 21 jaar moest ds. Meinders zijn vrouw afstaan. Alleen moest hij verder. Tot de zomer van 1900 mocht hij nog in South Holland voorgaan. In juli 1904 overleed Gods knecht en werd hij afgelost van zijn post en mocht ingaan in de vreugde zijns Heeren. De gemeente, die de naam 'Ware Hollandse Gereformeerde Kerk' (en nu 'True Dutch Reformed Church', overigens een wel wat bijzondere naam) draagt, is sindsdien altijd herderloos gebleven. Veel heeft ds. W.C. Lamain uit Grand Rapids de

gemeente van South Holland mogen dienen. Soms sprak hij er maar voor 20 of 30 mensen, wat wel een heel verschil was met de soms stampvolle kerken in Rotterdam Zuid en Rijssen Wal. Toch heeft de Heere in dat kleine gebouwtje het voor hem en anderen van Zijn dienstknechten soms wonderlijk wel gemaakt. De gemeente is in de loop der jaren erg klein geworden. Zo'n dertig jaar geleden leek het een stervende gemeente te zijn. Op een gegeven ogenblik waren er maar een paar leden en doopleden over en de ambten konden er al lang niet meer vervuld worden. Zouden dan toch Gods beloften haar vervulling missen? Zou alles dan toch op niets uitlopen? De laatste jaren is er echter een kentering gekomen. Zo ongeveer vijf jaar geleden mochten drie jonge mensen belijdenis doen en deze winter kwamen twee jonge mensen elke week naar de belijdeniscatechisatie in Kalamazoo, wat een reis van twee uur voor hen betekende. Zij hebben inmiddels ook belijdenis gedaan. In de laatste jaren hebben we ook verschillende kinderen mogen dopen.

Op donderdag 19 augustus mochten we een nieuw kerkgebouw in gebruik nemen. Het is een heel mooi, stijlvol gebouw, dat echt als kerk herkenbaar is. Zo wilde men het ook. De kleine gemeente in South Holland heeft een aparte plaats in de harten van velen. Dat bleek ook wel toen het kleine gebouwtje, dat aan 80 personen plaats biedt, tot in alle hoeken bezet was. Er waren ruim 150 belangstellenden, onder wie veel ambtsdragers vanuit de classis en ook wel daarbuiten. Ook ds. Den Boer was aanwezig, die sprak namens de moedergemeente en namens de classis.

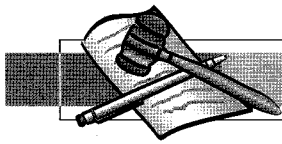
Deze avond mochten we spreken uit Haggai 2:10b: *en in deze plaats zal Ik vrede geven, spreekt de HEERE der heirscharen.* Wat zou het groot zijn, als ook in het nieuwe kerkje Gods Woord gezegend zou worden, zodat opstandelingen, die de vrede met God verbroken hebben, de wapens zouden mogen neerleggen. Dan zou het werkelijkheid worden: rust noch vrede wordt gevonden om mijn zonden, en zou er een verlangen en zoeken naar de vrede met God geboren worden. Al onze tranen, gebeden, ons trachten onszelf

op te knappen, kunnen ons die vrede niet geven. Alleen de Vrededorst kan de vrede met God herstellen door Zijn bloed en gerechtigheid. De apostel zegt van Hem in Efeze 2:14: 'Want Hij is onze vrede.' Hij heeft aan Gods recht voldaan. Zo kan er vrede zijn op grond van recht. De wens werd uitgesproken dat velen zouden leren hongeren en dorsten naar deze vrede. Dan zullen we niet opgaan in het uiterlijke schoon van het kerkgebouw, maar zal ons hart uitgaan naar Hem Die veel schoner is dan de mensenkinderen.

Na de dienst was er nog een gelegenheid wat te gebruiken en tot het ontmoeten van elkaar. Ds. De Leeuw sloot de avond, waarna ieder weer aan de soms lange terugreis kon beginnen. Er is nog een overblijfsel gelaten van de gemeente in South Holland, al is het nieuwe kerkgebouw nu een paar kilometer verderop, in Lansing in de staat Illinois.

Er is op aarde ook nu nog een overblijfsel naar de verkiezing van Gods genade. Een overblijfsel dat naar de vrede haakt, de vrede met God. De belofte van God wordt vervuld. Hij houdt getrouw Zijn Woord, maar het gaat ook nu nog door de onmogelijkheid heen, zodat het ook werkelijk een wonder zal zijn en ze zich verwonderen zullen. De Heere gedenkt Zijn beproefde erfdeel en zal ervoor zorgen, ook in de bange tijd waarin we leven met onze kinderen. De dichter bad in Psalm 74: 20a: 'Aanschouw het verbond.' Dat was de enige hoop voor een volk dat alles verzondigd had. Maar waar zijn de worstelaars die God niet los kunnen laten ook voor het nageslacht, en biddend mogen pleiten op Zijn eigen Woord? Het zaad zal Hem dienen. Gelukkig, als de trouw en waarheid van die God van het verbond ook ons tot een pleitgrond mogen zijn. Dan geeft de Heere de wens van allen die Hem vrezen. Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen. En dat niet om iets in hen. Niet om hun bidden en pleiten, maar alleen om Zijn Naam Die heerlijk is. Moge dat ons, door genade, tot vreugde en sterkte zijn.

Een hartelijke groet uit Michigan,
ds. C. Vogelaar

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Berkenwoude,
ds. B. van der Heiden te Alblasserdam;
te Dirksland, ds. G.J.N. Moens te Goes;
te Hendrik-Ido-Ambacht,
ds. J.J. Tanis te Kapelle-Biezeling;
te Rotterdam-Alexanderpolder,
ds. M. Golverdingen te Boskoop.

PASTORIEVREUGDE(1)

In ons meelevan vanuit het geheel der gemeenten met één van onze oudste – nog dienstdoende – emerituspredikanten, **ds. P. Blok**, ter gelegenheid van de mijlpaal, die hij door Gods goedheid mocht beleven, nemen we hiervoor graag een gedeelte uit de kerkbode van Kootwijkerbroek over: "Op vrijdag 20 augustus 2004 zal het 45 jaar geleden zijn, dat onze oud herder en leraar ds. P. Blok als predikant van Dirksland werd bevestigd. Als we er dan aan denken, hoe vaak u ons als gemeente eraan herinnerd heeft, dat uw geliefde en onvergetelijke broer ds. M. Blok maar zo kort heeft mogen dienen, wat is het dan voor u een ontzettend groot wonder, erop te mogen terugzien dat de Heere u zoveel jaren in Zijn wijngaard heeft doen arbeiden, ja zelfs tot zover de blindste heidenen wonen. Een groot aantal jaren hebt u uw arbeid in het midden van onze gemeente en de classis Barneveld mogen verrichten. De eeuwigheid zal openbaren wat daarvan de vrucht is geweest. "Een deel van het zaad viel in de goede aarde". We wensen u in uw hoge ouderdom van harte toe om voor- en toebereid te mogen worden om in te gaan in de rust, die er overblijft voor het volk van God. De Heere schenke u Zijn onmisbare zegen in de tijd die nog overig is. Als het mogelijk geweest was, om u als gemeente te mogen toezingen, dan zou het geweest zijn uit Psalm 134:1 en 3".

PASTORIEVREUGDE(2)

In de pastorie van de gemeente van Scheveningen mocht in de afgelopen tijd de vreugde van de kinderzegen ervaren worden. In het gezin van onze broeder Zippo mocht voor de derde maal uit Gods hand een dochter ontvangen worden. Dicky Lygina zag het levenslicht. Haar twee doopnamen herinneren aan haar opa, onze onvergetelijke broeder ds. D. Hakkenberg, en diens moeder. Tien jaar geleden op Goede Vrijdagmorgen werd hij door de Heere zo plotseling weggenomen uit ons midden. Nu werd in het gezin van zijn enig kind Marjo deze dochter geboren. Onze hartelijke felicitatie hierbij. Dat de God der geslachten Zich over haar zou ontfermen in de Zoon van Zijn welbehagen. Ook in het gezin van onze broeder is Gods

aanbiddelijke vrijmacht weer gebleken: "De kinderen die het U *belieft* hun te zullen geven...". "Nu dan kinderen hoort naar Mij; want welgelukzalig zijn zij, die Mijn wegen bewaren", schrijven de ouders op het geboorteb Bericht. Dat werke de HEERE genadig in hart en huis.

dsvA

PREDIKANTENCONFERENTIE

Op maandag 30 augustus j.l. mochten we met niet minder dan 44 ambtsbroeders samen zijn aan de Boezemsingel tijdens onze jaarlijkse predikantenconferentie. Het was goed om elkaar als broeders van hetzelfde huis zo te ontmoeten en rond een bezinnend pastoraal thema met elkaar te spreken. Voor degenen die hiervan nog niet op de hoogte zijn vermelden we hierbij, dat de ontmoeting voor 2005 DV zal zijn **op 29 augustus**.

Tijdens dit broederlijk samenzijn heeft ds. J. J. van Ekeveld de datum van 1 september nog eens ter sprake gebracht als grens voor de regeling van preekbeurten voor het volgende jaar. Het blijkt in de praktijk helaas niet doenlijk om uitsluitend precies op die datum hiermee te beginnen. Ook hanteert de ene predikant weer een wat andere werkwijze dan de ander. De één heeft ook andere mogelijkheden en (classis)verplichtingen dan de ander. Hoezeer dat dit voor de broeders die de preekbeurten regelen voor hun gemeente ook te betreuren is. Maar we krijgen hierin niet één duidelijke(r) lijn. Laten we in ieder geval wel proberen het niet te overdrijven, en dus niet al te vroeg te gaan bellen. De periode tussen half augustus en 1 september kan daarvoor een redelijke indicatie zijn. Laat ook hierin alle dingen met orde en met stichting geschieden. Ons meelevan

gaat ook uit naar de broeders die de preekbeurten zo goed mogelijk proberen te regelen. Het is niet de eenvoudigste – en dankbaarste – in een herderloze gemeente!

dsvA

BEVESTIGING/INTREDE KAND.

L. TERLOUW TE ROTTERDAM-Z

Met blijdschap deelt de kerkenraad van Rotterdam-Zuid u mede, dat op D.V. **woensdag 22 september a.s.** kandidaat L. Terlouw als herder en leraar zich aan onze gemeente hoopt te verbinden. De bevestigingsdienst wordt geleid door ds. G.J. van Aalst en begint om 14.30 uur. De intrededienst vangt aan om 19.00 uur. Beide diensten worden gehouden in ons kerkgebouw aan het Mijnsherenplein 10.

AANGEPASTE KERKDIENTST

TE NIEUW-BEIJERLAND

D.V. **zaterdag 11 september a.s.** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Nieuw-Beijerland een aangepaste kerkdienst gehouden worden voor mensen met een verstandelijke handicap.

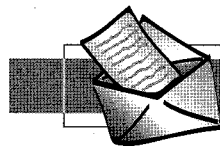
In deze dienst, die om 15.00 uur begint, hoopt voor te gaan ds. D. de Wit. Iedereen is van harte welkom.

MUTATIES

KERKELIJK JAARBOEK 2004

Pag. 177, gemeente HOOGVLIET
De nieuwe koster is: A.M. van Hemert, Okkersheul 30, 3191 TR Hoogvliet, tel. 010-4720737,
e-mail: Hemert-Neele@rdnet.nl.
Pag. 187, gemeente KOOTWIJKERBROEK
Predikant: Ds. G. Beens, Rehobothstraat 80, 3774 CM Kootwijkerbroek, tel. 0342-441697, (15 september 2004).
Pag. 207, gemeente MIDDELBURG-CENTRUM
Predikant: Ds. J.M.D. de Heer, Willem Teellinckstraat 5, 4335 CS Middelburg, tel. 0118-613530, (1 september 2004).

Zie voor enkele andere gegevens betreffende de bovengenoemde predikanten: pag. 69.

Berichten

DISTRICTAVOND +16 WERKENDAM
D.V. **zaterdag 25 september a.s.** organiseert district Zuid-Oost +16 een district-avond, die gehouden zal worden in de kerk van de Geref. Gemeente van Werkendam. Het thema is: "Met mond en hart..." Spreker is ds. P. Mulder. Aanvang: 19.30 uur.

APPÉLAVOND –16 DIRKSLAND

Op **vrijdag 24 september a.s.** zal een –16 appélavond van het district Flakkee gehouden worden in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Dirksland, Mozart-singel 2, aanvang kwart vóór acht. Ds. J.J.

Tanis zal dan spreken over: "Prediker en prediking".

JAARVERGADERING BOND VAN ZONDAGSSCHOLEN

Op D.V. **zaterdag 18 september a.s.** wordt de 34e jaarvergadering van de bond van zondagsscholen van de Geref. Gemeenten gehouden. De vergadering begint om 9.30 uur en zal geleid worden door ds. A. Schot. Ds. C.J. Meeuse zal een lezing verzorgen over het onderwerp: "Gods Woord inscherpen". Plaats: kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Krimpen a/d IJssel, Wilhelminaplein 1. Ook belangstellenden zijn van harte welkom.

50-JARIG JUBILEUM ZENDINGS-COMMISSIE VLAARDINGEN

Eén van de oudste zendingscommissies werd 50 jaar geleden, mede op initiatief van wijlen dhr. D.P. Polder, opgericht. Het betreft de commissie van de Geref. Gemeente te Vlaardingen. Uiteraard willen wij op gepaste wijze bij dit jubileum stilstaan op de jubileumavond die D.V. **zaterdag 18 september a.s.** in ons kerkgebouw "Sionkerk", Westnieuwland 56, Vlaardingen-C, wordt gehouden. Aanvang 19.00 uur.

Medewerkenden zijn: ds. J.J. van Eekeveld, opening en meditatie, chr. ensemble "Filomusica" uit Zoetermeer, zangvereniging "Eben-Haëzer" uit Scheveningen en zangvereniging "Euphonia" uit Vlaardingen.

Ouderling/voorzitter zendingscommissie N. den Hollander verzorgt de sluiting. De collecte is bestemd voor het project: aanzet diaconaal fonds China. Uw komst naar Vlaardingen wordt bijzonder op prijs gesteld.

PZC Vlaardingen

VERKOPING DAC "DE LINGE-OEVER"

Op het Dagactiviteitencentrum (DAC) "De Linge-oever" te Tricht werken elke dag ongeveer 20 mensen met een verstandelijke en/of lichamelijke handicap. Op D.V. **zaterdag 11 september a.s.** hopen wij onze jaarlijkse verkoopdag te houden. Er is ook dit jaar weer van alles te koop, o.a. bloemen, gebak, fruit, speelgoed enz. Maar natuurlijk ook onze eigen gemaakte spullen. Verder zijn er workshops en spelletjes voor de kinderen. Tussen de middag kunt u terecht voor een lekkere hap.

U bent van harte welkom vanaf 10.30 uur tot 14.00 uur op de Johan Frisoplaats 3 (achter de voormalige Rabobank) in Tricht. Voor informatie: 0345-574830.

10e SSSNR-WINTERCURSUS

Komend winterseizoen verzorgt de Stichting Studie Nadere Reformatie (SSNR) voor de 10e keer een cursus over personen en thema's uit de Nadere Reformatie. De nieuwe wintercursus draagt de titel "Uit de mond der kinderen..." Dit seizoen staat de opvoeding centraal.

De Nadere Reformatie richtte zich niet alleen op de verdere hervorming van de kerk, de overheid en van het persoonlijke en publieke leven, maar was ook in hoge mate gericht op gezinshervorming. Gedurende zes zaterdagochtenden verdiepen de deelnemers zich in de achtergronden van de pedagogische opvattingen van nadere reformatoren. Dhr. W. Büdgen leidt de cursus in over het onderwerp: "Lijnen & patronen in nader-reformatie opvoedingsidealen", op D.V. **13 november a.s.** Verder komen aan de orde:

- op **27 november**: Johannes de Swaef & de godsdienstige opvoeding (inleider dhr. H. Uil);
- op **11 december**: Petrus Wittewrongel & de reformatie van het gezin (inleider dr. S.D. Post);
- op **15 januari**: Bernardinus Wallenkamp

& de christelijke levensstijl (inleider drs. P.A. Zevenbergen);

- op **29 januari**: Jacobus Koelman & de plichten der ouders (inleider drs. C.J. Meeuse);
- op **12 februari**: Jacobus Fruytier & Heilige Doop (inleider drs. H.A. van Zetten).

De totale kosten bedragen € 100,- (incl. cursusmap, syllabus, koffie/thee en lunch). Tot **16 oktober a.s.** kunnen geïnteresseerden zich aanmelden.

De cursus vindt plaats in de Adventkerk van de Gereformeerde Gemeente te Veenendaal.

Een cursusfolder is te verkrijgen bij de cursusleider: dr. R. Bisschop, tel. 0318-522691.

STUDENTENKRING EDE-WAGENINGEN

Op D.V. **14 september a.s.** zal de studentenkring Ede-Wageningen voor de eerste keer in het nieuwe seizoen bij elkaar komen. Ga jij dit jaar studeren in Ede of Wageningen, of studeer je hier al langer en heb je ons nog steeds niet ontdekt? Kom ook! We beginnen deze avond om 17.30 uur in de Chr. Geref. Kerk "De Tabernakel", Verlengde Maanderweg 146 in Ede. Eerst gebruiken we met elkaar een maaltijd, de rest van de avond is bedoeld om verder met elkaar kennis te maken. De data van de overige kring-avonden in het komende halfjaar zijn: 28 september, 12 en 26 oktober, 9 en 23 november en 7 en 21 december. De avonden beginnen standaard om 19.45 uur.

Als je meer informatie wilt, kun je altijd bellen naar Nicolien van Rijn (06-48964098) of Christel Anker (0318-415960 of 06-40473901).

TOOGDAG GBS IN BARNEVELD

De Geref. Bijbelstichting (GBS) belegt op D.V. **zaterdag 16 oktober a.s.** de 39e toogdag in de Rehobothkerk aan de Nairacstraat te Barneveld. De vlakbij gelegen Veluwehal zal worden gebruikt als overblijfruimte tussen de morgen- en middagbijeenkomst.

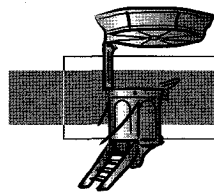
De morgenbijeenkomst begint om 10.30 uur. De opening heeft plaats door ds. P. Blok, voorzitter van de GBS. Daarna hopen te spreken ds. A.C. Rijken te Gameren en ds. F. Mallan te Alblasterdam. Van 12.30 tot 14.00 uur wordt pauze gehouden. Tijdens de middagbijeenkomst hopen te spreken ds. G. Gerritsen uit Stavenisse en ds. C. Hogchem uit Barneveld. De sluiting zal worden verzorgd door ds. A.J. Wijnmaalen te Vianen, 2e voorzitter van de GBS.

BOEKVERKOOP EVANGELISATIE

J. van de Panne en D.P. Polder waren in de periode 1930-1962 de eerste evangelisten van de Geref. Gemeenten. Hun verslagen en dagboeken bevatten moeilijke, maar ook bemoedigende ervaringen. Zij waren betrokken bij het ontstaan van de gemeenten in Eindhoven, Maastricht, Breda en Merkssem. Het staat allemaal beschreven in het boek "Blaast de bazuin", geschreven door L. Vogelaar, dat eind september a.s. verschijnt bij uitgeverij gebr. Koster. Deze bundel bevat ook levensschetsen van ds. H. Kievit, oefenaar M. Remijn, ds. A. van der Horst, ds. L. Kieboom en ds. J.C. van Ravenswaay. Als u dit boek (prijs € 19,95) bij het deputaatschap voor de evangelisatie bestelt, is een deel van de opbrengst bestemd voor het evangelisatiewerk.

Bestelmogelijkheden: via uw kerkenraad of evangelisatiecommissie (zij ontvangen een intekenlijst), via de Bijbelwinkels Tilburg (tel. 013-4557382) of Amsterdam (tel. 020-6227742) of via e-mail: aeschouten@klik-safe.nl. Bij bestelling van 5 of meer boeken worden geen verzendkosten in rekening gebracht. Langs dezelfde weg kunnen ook twee andere boeken besteld worden, waarvan de opbrengst geheel voor het evangelisatiewerk bestemd is:

- "Geroepen in de nacht", een meditatief boek over het leven van Samuël, door J. van 't Hul (190 pag., prijs € 10,-);
- een bundel meditatie van ds. L. Vogelaar en ds. C. Vogelaar, die over enkele maanden zal verschijnen. Nader bericht hierover volgt spoedig.

Predikbeurten

ZONDAG 12 SEPTEMBER 2004

Aagtekerke 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Aalburg 14.30 uur ds. M. Karens; Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasterdam 9.30 uur ds. Mijnders en 17.00 uur ds. W.J. Karels; Almelo 10.00 uur ds. J. Karels en 18.30 uur ds. Tuinier; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Kleppe; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leedsdienst; Berkenwoude 10.00 uur ds. Bac; Bodegraven 19.00 uur ds. Clements; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Capelle

a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 19.15 uur ds. P. Mulder; Doetinchem 15.00 uur ds. J. Karels; Dordrecht 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 uur ds. Van Ruitenburg en 19.00 uur ds. Van Eekeveld; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 9.30 en 16.00 uur stud. Van Manen; Enschede 18.30 uur stud. Van Belzen; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Goes 9.30 en 14.00 en 18.00 uur

leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; Goudswaard 10.00 (H.A.) en 18.00 uur ds. De Wit; 's-Gravenhage 10.00 (H.A.) en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 15.30 uur ds. Van Aalst; Groningen 15.30 uur ds. Hoogerland; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. Moens; Haarlem 18.30 uur ds. Neele; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Hendrik-Ido-Ambacht 14.30 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 9.30 uur ds. Paul; Hoogvliet 10.00 uur (H.A.) ds. Van Aalst en 19.00 uur ds. Silfhout; Houten 11.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 uur ds. Baan en 14.30 uur ds. Meeuse; Kapelle-Biezeling 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Krabbendijke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. Verschuure; Krimpen a/d IJssel 16.30 uur ds. Paul; Leerdam 15.30 uur ds. Brugge; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. C. Harinck; Lelystad 10.00 uur ds. Van Ekeveld en 16.00 uur ds. Baan; Lisse 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Neele; Marknesse 19.30 uur ds. Schot (H.D.); Meliskerke 14.30 uur ds. Van Gelder; Middelburg-Centrum 9.30 uur en 18.30 uur ds. De Heer en 14.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Nieuwdorp 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. Tanis; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. Kattenberg; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur kand. Beens; Nisse 14.00 uur ds. Verweij; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oosterend-Texel 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Puttershoek 10.00 uur ds. B. van der Heiden en 17.00 uur ds. Mijnders; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur kand. Terlouw; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur ds. Vogelaar; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur ds. Vogelaar; Rijssen-Zuid 9.30 uur en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. Mol en 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Scherpenisse 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. P. Blok; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 16.30 uur ds. Baaijens; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 uur en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. Brugge; Uddel 10.00 en 18.30 uur lees-

dienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 19.00 uur ds. Baan; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Van Ruitenburg; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 uur en 18.30 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.30 uur ds. De Heer; Wierden 9.30 en 15.00 uur stud. Van Belzen; Woerden 10.00 (H.A.) en 18.30 uur ds. W. Harinck; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Boogaard; Zwijndrecht 14.30 uur ds. Van Krimpen.

DINSDAG 14 SEPTEMBER 2004

Brakel 19.30 uur ds. Mondria; Delft 19.30 uur ds. Schipper; Dirksland 19.30 uur ds. Van Dieren; Gorinchem 19.30 uur ds. F. Mulder; Haarlem 19.30 uur ds. Visscher; Hellevoetsluis 19.30 uur ds. Brugge; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Veenendaal; Leerdam 19.30 uur ds. Hakvoort; Oostvoorne 19.30 uur ds. Van Krimpen; Rijssen-West 19.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. Van Gelder; Soest 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Terneuzen 19.30 uur ds. M. Karens; Westzaan 19.30 uur ds. Baan.

WOENSDAG 15 SEPTEMBER 2004

Andijk 19.30 uur ds. W. Harinck; Berkenwoude 19.30 uur ds. Silfhout; Drachten 19.30 uur ds. Hoogerland (opening winterwerk); Eindhoven 19.30 uur ds. Meeuse; Goudswaard 19.30 uur ds. Van der Net; Hoofddorp 19.30 uur ds. Schreuder; Kootwijkerbroek 14.00 uur (bevestiging kand. G. Beens) ds. Melis en 19.30 uur (intrededienst) ds. Beens; Meliskerke 19.30 uur ds. Van Ruitenburg; Melissant 19.30 uur ds. Van Gelder; Mijdrecht 19.30 uur ds. De Jongste; Spijkenisse 19.45 uur ds. Paul.

DONDERDAG 16 SEPTEMBER 2004

Bodegraven 19.30 uur ds. Melis; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. L. Blok; 's Gravenzande 19.30 uur ds. Tanis; Hendrik-Ido-

Ambacht 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur ds. Neele; Middelharnis 19.30 uur ds. Van der Net; Naaldwijk 19.45 uur stud. Van Belzen; Oudemirdum 19.30 uur ds. Hoogerland (H.D.); Puttershoek 19.30 uur ds. Brugge; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. Kleppe; Rilland-Bath 19.30 uur ds. De Wit; Rotterdam-Zuid 19.45 uur stud. Van Manen; Sprang Capelle 19.30 uur ds. Van Ekeveld; Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. M. Karens; Utrecht 20.00 uur ds. Van Ruitenburg; Westkapelle 19.30 uur ds. Verweij.

VRIJDAG 17 SEPTEMBER 2004

Klaaswaal 14.30 uur ds. Van Aalst (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist G. Baan.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.

U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur. Zondag 12 september: 9.30 en 16.00 uur evangelist L. Versteeg.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart.

U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

De kerkenraad van de Ger. Gemeente te Yerseke geeft met leedwezen en verslagenheid kennis dat overleden is, in de Hope des Eeuwigen Levens, de heer

PIETER HUISSEN

op de leeftijd van 62 jaar.

Gedurende ruim 16 jaar heeft hij in getrouwheid en met de liefde van zijn hart de gemeente gediend als ouderling. Hij is nu in mogen gaan in die Rust die er overblijft voor het volk van God.

De Heere sterke de diepbedroefde weduwe met haar kinderen, kleinkinderen en familie en heilige deze ernstige roepstem aan ons aller hart.

Namens de kerkenraad, ds. J.W. Verweij, preses
L.J. Goud, scriba

Yerseke, 31 augustus 2004

Te huur op de Veluwe in mooie omg. leuk **vak. verblijf** vanaf € 135,- p.w. Tevens kamers te huur omg. Apeldoorn. Tel. 0571-291021, bgg. 0318-572127

Nazomeren in Drenthe? **Te huur stacaravan en challets** € 150,-/ € 175,- p.w. all inn. Kampeerder incl. 2 pers. p.w. € 60,-
Camping De Beukenhof 0528-331246
www.campingdebeukenhof.com
campingdebeukenhof@hetnet.nl

Kerkenraden opgelet!

Bij ons verkrijgbaar:
Cassettes voor opnemen van preken
t.b.v. zieken en archivering,
incl. kleurenlegvel en sticker.

C90 - C95 - C100 - C105 - C110 - C120

Wij regelen uw vrijstelling voor
Stichting De ThuisKopie.

Ook kunt u bij ons terecht voor het kopiëren
van preekcassettes

STH Records bv

Drs. W. van Royenstraat 13

3871 AN Hoevelaken

tel. 033-2537604 / fax 033-2537624

e-mail: info@sth.nl website: www.sth.nl

T.h. Zuna bij Rijssen. 6-pers. bungalows v.a.g.v. Zeer geschikt voor gezinnen met kinderen en 55+ die van rust houden. Mooie fiets-vis-zwemgelegenheden. 55+ buiten schoolvak. korting. Bel voor folder/info vak. oord Holsappel. tel. 0548-512790.

Onze gezell. vak. woning op de **Veluwe** nabij pr. bossen en Kootwijkerzand. Is weer vrijgekomen van 18-25 sept. Herfstvak. ook vrij. Tevens deze winter van okt. t/m april gemeub. te huur. C.V. aanw. Goede busverb. Inl. 0318-456216

Nieuw!! Zojuist verschenen!!

Elisa Coles Gods Soevereiniteit

Een praktische verhandeling van Gods soevereiniteit, de rechtvaardigheid Gods, de verkiezing, de verlossing, de krachtvolle roeping en de volharding.

In de huidige spelling overgezet door dhr. J.A. Bunt.

Gebonden, 416 pag.

Voordeelprijs tot 1 januari 2005

€ 32,50

Daarna wordt dit

€ 36,50

W. Huntington

Enkele minder bekende geschriften van en over de "kolendrager"

Inhoud: "Het wapenschild van de prediker", een "Verhandeling over de gelijkenis van de onbarmhartige dienstknecht" en "Het geroep van Klein Geloof gehoord en beantwoord".

In de huidige spelling overgezet door dhr. J.A. Bunt

Gebonden, 96 pag.

€ 11,90

Boekhandel R. van der Meijden

Nedereindsestraat 7 - 4041 XE Kesteren - Tel. 0488-482226 (Bgg. 0488-482134) *Maandags gesloten*

Een vertrouwd adres voor al uw Bijbels, psalmboekjes, prekenboeken, levensbeschrijvingen, leesboeken voor jong en oud, kantoorartikelen, wenskaarten, enz.

begrafenisverzorging T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13

3131 ES Vlaardingen

Tel. 010 - 4600509

Treurniet Orgels

De Orgelspecialzaak voor de hele Benelux!

Hartelijk welkom in onze showroom!

- Volop keus in nieuwe en gebruikte (digitaal gesampelde) orgels
- Volwaardige Huisgarantie
- Hoge kortingen
- Speciale inruilacties
- Vakkundig advies
- Eigen servicedienst
- Eigen transportdienst

JOHANNUS DOMINUS CONTENT

Treurniet Orgels

Weg & Land 33A
BERGSCHENHOEK

Vrijdag Koopavond

www.treurniet-orgels.nl

Tel.: 010 - 5113867

T.k.: voll. gemeub. **5-pers. vak.huisje** op "De Hofstee" te Nunspeet. tel. 0341-257041/06-12237982

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Fam. Knuijvers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

'n helder geluid
zuiver Lagarde!

De geluidssystemen van Lagarde.
helder en krachtig. Je hoort verder niets.
Bel (0341) 37 57 57 voor meer informatie.

WESOTRONIC

Wesotronic ook voor Draadloze Kerktelefoon: **het DKtel systeem!**
Telefoon: (0341) 27 10 00
E-mail: kerktelefoon@wesotronic.nl

T.k.: voll. gemeub. **5-pers. vak.huisje** op "De Hofstee" te Nunspeet. tel. 0341-257041/06-12237982

Te huur **4 pers. vak. appartement in Zoutelande**. Op 500 m. van het strand, in rustige omgeving.
Tel. 0118-571981 Na 18.00 uur.

**CHR. BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR**

Regentesselaan 43 Tel: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04
Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzelaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

Te huur: 1 pers. zelfst. woonr. in Opheusden/Kesteren. Per 1 okt. nabij Schutse. Info: 06-20138489.

Hotel Eureka is een gezellig familiehotel, wij organiseren geheel verzorgde vakantieweken met 4 bustochten en 1 boottocht, en midweekarrangementen. Boek nu uw najaarsvakantie! Bel voor inlichtingen of vraag onze gratis folder aan. Fam. van Gent, Zeddam. Tel. 0314-651811.

Te huur **ruime vakantiewoning** in **Zuid-Alberta, Canada**, omgeving van Lethbridge. Prachtig gelegen, uitzicht op rivier, prairie en Rocky Mountains, dichtbij dorp en kerken. Voor inlichtingen 00-1403-553-4023. Hollands sprekend.

Boeder Scherpenzeel

AMBTSKLEDING

Kostuums: 2 en 3 delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen ~ Jacquets ~ Pantalons
Streepjassen ~ Overhemden ~
Stropdassen ~ Sokken ~ Overjassen
Hoeden ~ Schoenen

Winkel:

Dorpsstraat 229, 3925 KC Scherpenzeel
Telefoon 033-2778899 / 033-2778068

Op afspraak ook Service aan huis!
M 06 5321 5334

Van Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statensbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statensvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Begravenis Verzorging Tollenaar

Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - Geen crematies

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

**Stolk
orgels**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwerkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

**Collectebonnen
machinaal tellen?
vraag demo en/of referentie**
0548-515415

Begravenisverzorging I. Janssen

Begravenissen in
Zuid-Beveland en het eiland Tholen.

De mogelijkheid om thuis op te baren.
Regelmatig overleg om de begravenis
voor te bereiden.

Wij verzorgen geen crematies

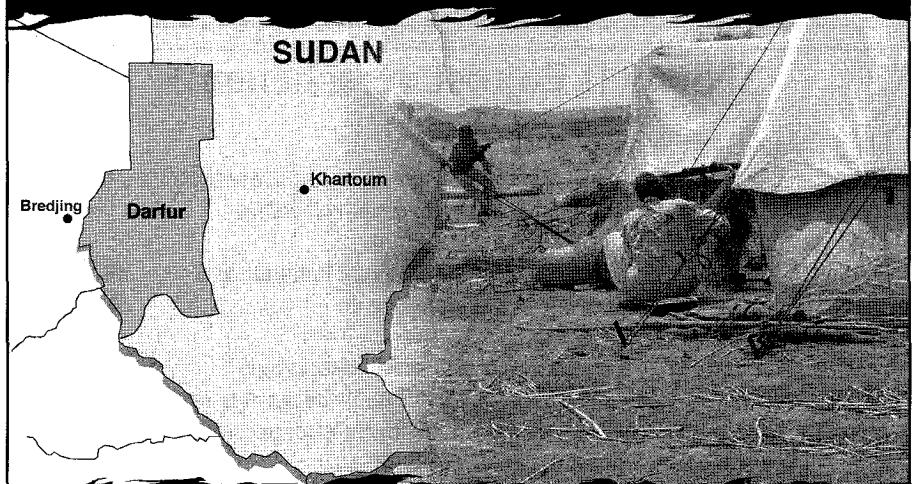
**Dag en nacht bereikbaar op:
0113-38 12 14**

Rijksweg 2, 4416 AZ Kruijningen
Mobiel 06-53 23 73 20

Begravenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Geen plaats voor 25.000 vluchtelingen?

"In het plaatsje Bredjing is er capaciteit voor 6.000 vluchtelingen, maar er zijn er op het moment ruim 30.000 aanwezig." (medewerker Internationale Rode Kruis)

Bijzondere Noden heeft een bijdrage geleverd aan de opbouw van het vluchtelingenkamp in Bredjing in Tsjaad. Meer hulp is echter nodig. Zo'n 25.000 vluchtelingen hebben nog geen tent. 500 personen moeten het met één latrine doen en er is te weinig drinkwater.

**Maakt u plaats voor vluchtelingen uit Sudan?
Geef! Giro 307447**

DOE

o.v.v. Hulpverlen. in Bijz. Noden te Woerden, in v.v. actie Sudan

WEL

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE
NODEN DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Postbus 615 • 3440 AP Woerden • Tel. 0348-489910 • Fax 0348-483721